

XUNTA
DE GALICIA

IES AS BIZOCAS

Balea, s/n – San Vicente
36988 O Grove (Pontevedra)
Tfno.: 886 151 420 – Fax: 886 151 427
ies.asbizocas@edu.xunta.gal
<http://www.edu.xunta.gal/centros/iesasbizocas/>

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

Departamento de Xeografía e Historia

INICIATIVA A ACTIVIDADE EMPRENDEDORA E EMPRESARIAL 4º ESO

IES AS BIZOCAS
2022/ 2023

ÍNDICE

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN	3
2. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE. CONCRECIÓN QUE RECOLLA A RELACIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES DA MATERIA QUE FORMAN PARTE DOS PERFÍS COMPETENCIAIS.	4
3. CONCRECIÓN, DE SER O CASO, DOS OBXECTIVOS PARA O CURSO.....	12
4.1. APRENDIZAXES IMPRESCINDIBLES NON ADQUIRIDOS NO CURSO ANTERIOR QUE SERÁN TRABALLADOS AO INICIO DESTE CURSO.	23
4.2. APRENDIZAXES IMPRESCINDIBLES NA ADQUISICIÓN DE COMPETENCIAS CLAVE.....	23
5. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS QUE REQUIRE A MATERIA	23
5.1 METODOLOXÍA EN FUNCIÓN DA SITUACIÓN SANITARIA: ENSINANZA PRESENCIAL, SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL.	24
6. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS QUE SE VAIAN UTILIZAR	26
6.1 FUNCIONAMENTO DA AULA VIRTUAL E OUTROS RECURSOS TIC	27
7. CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO	28
7.1 CRITERIOS DE AVALIACIÓN POR MATERIA	28
8. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E PRACTICA DOCENTE.....	38
9. ORGANIZACION DAS ACTIVIDADES DE SEGUIMIENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓNS DAS MATERIAS PENDENTES	39
10. ORGANIZACIÓN DOS PROCEDEMENTOS QUE LLE PERMITAN AO ALUMNADO ACREDITAR OS COÑECEMENTOS NECESARIOS EN DETERMINADAS MATERIAS.	40
11. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.....	40
12. CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS QUE SE TRABALLARÁN NO CURSO QUE CORRESPONDA.....	41
13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES PROGRAMADAS POR CADA DEPARTAMENTO DIDÁCTICO	43
14. MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DAS PROGRAMACIÓNS DIDÁCTICAS EN RELACIÓN COS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA.....	43

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

No curso 2022-23 impartirá a materia de IAEE Patricia Prado Montes con tres horas semanais e un total de 10 alumnos/as.

A formación en IAEE faise necesaria nun contexto globalizado, no que as relacións entre os axentes económicos e sociais son cada día máis complexas. Este é un alumnado claramente enfocado á formación profesional que necesita coñecer o funcionamento das empresas e as opcións de autoemprego. Formar cidadáns e cidadás capaces de asumir riscos, ser innovadores/as, con posibilidade de negociación e pensamento estratéxico, e con capacidade para o emprendemento constitúe o reto desta materia. Inclúe aspectos teóricos e prácticos orientados a preparar o alumnado para unha cidadanía responsable e para a vida profesional; axuda ao coñecemento das actividades e das necesidades das persoas emprendedoras, persegue que poidan responsabilizarse da súa propia carreira e do seu camiño persoal de formación, e da toma das decisións clave na súa vida, ademais da posibilidade de crear un negocio propio ou actuar como innovadores/as no traballo dentro dunha organización.

Un dos aspectos principais desta materia é o dedicado ó plan de empresa. Este traballo consistirá na creación dunha empresa de asesoramento técnico para transformar obra civil sen certificado enerxético en edificios biosostibles. A finalidade última será presentar unha memoria das transformacións enerxéticas que debería acometer o IES As Bizocas para acadar os estándares dun edificio enerxeticamente sostible.

2. CONTRIBUCIÓN AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE. CONCRECIÓN QUE RECOLLA A RELACIÓN DOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES DA MATERIA QUE FORMAN PARTE DOS PERFÍS COMPETENCIAIS.

Esta materia utiliza ferramentas propias para traballar competencias que lle permitan ó alumnado describir, interpretar e predicir aspectos da economía, pero tamén ferramentas propias doutras especialidades como estadísticas, escalas numéricas, gráficas, operacións matemáticas, selección de fontes de información ou contraste de datos. Considérase que “as competencias clave son aquelas que todas as persoas precisan para a súa realización e desenvolvemento persoal, así como para a cidadanía activa, a inclusión social e o emprego.

Identifícanse sete competencias clave esenciais para o benestar das sociedades europeas , o crecemento económico e a innovación, e descríbense os coñecementos, as capacidades e as actitudes esenciais vinculadas a cada unha de elas».

As competencias clave do currículo son as seguintes:

Competencia Matemática e Competencia Básica en Ciencia e Tecnoloxía. CMCCT

Esta materia utiliza ferramentas propias destas competencias que describen, interpretan e predicen aspectos do contexto, ferramentas sinxelas como estadísticas, escalas numéricas, gráficas, operacións matemáticas, representacións gráficas, selección de fontes de información, contraste de datos... coñecementos matemáticos científicos e tecnolóxicos aplicables nesta materia, pero tamén na súa vida cotiá. Como indicadores fundamentais:

- Recoñece a escaseza de recursos e a necesidade de elixir e tomar decisións como as claves dos problemas básicos de calquera economía, e comprende que todas

as eleccións supoñen renunciar a outras alternativas e que todas as decisións teñen consecuencias.

- Representa as relacións que se establecen entre as economías domésticas e as empresas.

Competencia de Aprender a Aprender

- Distingue formas de analizar e resolver problemas económicos, e identifica as súas vantaxes, os seus inconvenientes e as súas limitacións.
- Diferencia entre economía positiva e economía normativa.
- Identifica e valora as formas xurídicas de empresas máis apropiadas en cada caso, en función das características concretas, aplicando o razoamento sobre clasificación das empresas.
- Elabora un orzamento ou plan financeiro persoal, identificando os ingresos e os gastos integrantes, e realiza o seu seguimento.
- Recoñece a capacidade de negociación coas entidades financeiras e analiza os procedementos de reclamación ante estas.
- Identifica, describe e clasifica os tipos de seguros segundo os riscos ou as situacións adversas nas etapas da vida.
- Reflexiona sobre os problemas ambientais e a súa relación co impacto económico internacional, e analiza as posibilidades dun desenvolvemento sustentable.

Competencia de Comunicación Lingüística. CCL

- Comprende e utiliza correctamente termos da área da economía.
- Valora e comproba a necesidade de interpretar as cláusulas dos contratos bancarios para coñecer os dereitos e as obrigas que se derivan delas, así como a importancia de operar en condicións de seguridade cando se empregan

procedementos telemáticos.

- Comprende os termos fundamentais e describe o funcionamento das contas na operativa bancaria.
- Identifica e explica as modalidades de tarxetas bancarias, así como os elementos e os procedementos que garanten a seguridade na súa operativa.
- Describe o contido dos orzamentos públicos e argumenta a necesidade de prever os ingresos e os gastos, e controlar a súa execución.
- Comprende e expresa as diferenzas entre os conceptos de débeda pública e déficit público, así como a relación que se produce entre eles.
- Coñece e describe os efectos da desigualdade da renda e os instrumentos de redistribución desta.

Competencia Dixital (CD)

- Representa e analiza graficamente o custo de oportunidade mediante a fronteira de posibilidades de produción.
- Identifica os sectores económicos, así como os seus retos e as súas oportunidades.
- Distingue os ingresos e os custos dunha empresa, calcula o seu beneficio ou a súa perda, aplicando razoamentos matemáticos, e interpreta os resultados.
- Identifica as obrigas fiscais das empresas segundo a súa forma xurídica e as actividades, e sinala o funcionamento básico dos impostos e as principais diferenzas entre eles.
- Utiliza ferramentas informáticas na preparación e desenvolvemento dun orzamento ou plan financeiro personalizado.
- Manexa gráficos de análise que permiten comparar unha realidade personalizada coas previsións establecidas.

- Analiza e interpreta datos e gráficos de contido económico relacionados cos ingresos e os gastos do Estado.
- Interpreta gráficos representativos da distribución da renda

Competencias sociais e cívicas (CSC)

- Valora a achega que para a riqueza nacional supón a carga impositiva que soportan as empresas.
- Describe as causas da inflación e valora as súas principais repercusións económicas e sociais.
- Analiza e presenta acontecementos económicos contemporáneos no contexto da globalización e o comercio internacional.
- Reflexiona sobre os problemas ambientais e a súa relación co impacto económico internacional, e analiza as posibilidades dun desenvolvemento sustentable.
- Recoñece e enumera vantaxes e inconvenientes do proceso de integración económica e monetaria da Unión Europea.

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE).

- Distingue as formas xurídicas das empresas e relaciónaas coas esixencias de capital para a súa constitución e coas responsabilidades legais para cada tipo.
- Distingue os tipos de empresas e de empresarios/as que actúan no seu ámbito, así como a forma de interactuar co seu contorno máis próximo e os efectos sociais e ambientais, positivos e negativos, que se observan.
- Comprende as necesidades de planificación e do manexo de asuntos financeiros ao longo da vida.

A relación entre os estándares de aprendizaxe e as competencias básicas é a seguinte:

PERFIL COMPETENCIAL DE INICIACIÓN A ACTIVIDADE EMPREENDEDORA E EMPRESARIAL 4º ESO

COMPETENCIAS	ESTÁNDARES
CCL	1.IAEEB1.3.3. Describe as bases do sistema da Seguridade Social e as obrigas dos/das traballadores/as e dos/das empresarios/as dentro deste, así como as prestacións mediante procuras nas web institucionais, valorando a súa acción protectora ante as continxencias cubertas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ IAEEB2.1.3. Describe a relación da empresa proxectada co seu sector, a súa estrutura organizativa e as funcións de cada departamento, e identifica os procedementos de traballo no desenvolvemento do proceso produtivo ou comercial.
	<ul style="list-style-type: none"> • IAEEB2.1.4. Elabora documentos para a planificación das funcións da empresa en proxecto, tanto a longo como a curto prazo.
	<ul style="list-style-type: none"> • IAEEB2.2.2. Transmite información entre as áreas e a clientela da empresa en proxecto, recoñecendo e aplicando técnicas de comunicación e negociación, e aplicando o tratamento protocolario axeitado mediante medios telemáticos e presenciais.
	<ul style="list-style-type: none"> • IAEEB2.3.1. Crea materiais publicitarios e para a difusión dos produtos e/ou servizos obxecto do proxecto, e elabora un plan de comunicación en internet e en redes sociais, aplicando os principios do márketing.
CSC	<ul style="list-style-type: none"> • IAEEB1.3.1. Identifica as normas e as institucións que interveñen nas relacións entre os/as traballadores/as e as empresas, en relación co funcionamento do mercado de traballo.
	<ul style="list-style-type: none"> • IAEEB1.3.2. Distingue os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e compróbaos en contratos de traballo e documentos de negociación colectiva.
	2.IAEEB1.3.3. Describe as bases do sistema da Seguridade Social e as obrigas dos/das traballadores/as e dos/das empresarios/as dentro deste, así como as prestacións mediante procuras nas web institucionais, valorando a súa acción protectora ante as continxencias cubertas.
	<ul style="list-style-type: none"> • IAEEB3.1.3. Valora as tarefas de apoio, rexistro, control e fiscalización que realizan as autoridades no proceso de creación de empresas, e describe os trámites que se deben realizar.
	<ul style="list-style-type: none"> • IAEEB3.3.4. Valora a achega que supón a carga impositiva das empresas á riqueza nacional e ao sostemento das cargas do Estado.
	1. IAEEB1.1.1. Identifica as calidades persoais, as actitudes, as aspiracións e a formación propias das persoas con iniciativa emprendedora, e describe a actividade dos/das empresarios/as e o seu papel na xeración de traballo e benestar social.
	3. IAEEB1.1.2. Investiga con medios telemáticos as áreas de actividade profesional do seu contorno, os tipos de empresa que as desenvolven e os postos de traballo en cada unha, razoando os requisitos para o desempeño profesional en cada un deles.
	<ul style="list-style-type: none"> • IAEEB1.2.1. Deseña un proxecto de carreira profesional propia relacionando as posibilidades do ámbito coas calidades e as aspiracións

CAA	<p>persoais, e valorando a opción do autoemprego e a necesidade de formación ao longo da vida.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> IAEEB1.3.4. Identifica as situacións de risco laboral máis habituais nos sectores de actividade económica máis salientables no ámbito, e indica os métodos de prevención legalmente establecidos, así como as técnicas de primeiros auxilios aplicables en caso de accidente ou dano.
	<ul style="list-style-type: none"> IAEEB2.1.1. Determina a oportunidade dun proxecto de empresa, identificando as características e tomando parte na actividade que a empresa desenvolve.
	<p>l. IAEEB2.2.1. Manexa como usuario/a de nivel básico aplicacións informáticas de control e seguimento de clientela, provedores/as e outros, aplicando as técnicas básicas de contabilidade, xestión financeira e comercial e administración de persoal, para a organización da información da empresa proxectada.</p>
	<p>a. IAEEB2.3.2. Desenvolve tarefas de produción e/ou comercialización na empresa en proxecto segundo os plans de control prefixados: simulando a toma de decisións para cumprir os prazos e os obxectivos establecidos e propondo melloras, mediante o traballo en equipo.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> IAEEB3.1.4. Selecciona a forma xurídica máis axeitada en cada caso segundo a actividade que se vaia desenvolver, o número de emprendedores/as, o alcance da responsabilidade que se vaia asumir, a complexidade organizativa, a dispoñibilidade financeira e a fiscalidade.
	<ul style="list-style-type: none"> IAEEB3.3.1. Presenta un estudo de viabilidade económico-financeiro a medio prazo do proxecto de empresa, aplicando condicións reais de produtos financeiros analizados e previsións de vendas, segundo un estudo do ámbito mediante unha aplicación informática tipo folla de cálculo, manexando razóns financeiras básicas.
CD	<ul style="list-style-type: none"> IAEEB3.3.4. Valora a achega que supón a carga impositiva das empresas á riqueza nacional e ao sostemento das cargas do Estado.
	<p>4. IAEEB1.1.2. Investiga con medios telemáticos as áreas de actividade profesional do seu contorno, os tipos de empresa que as desenvolven e os postos de traballo en cada unha, razoando os requisitos para o desempeño profesional en cada un deles.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> IAEEB2.1.2. Identifica as características internas e externas da empresa en proxecto, así como os elementos que constitúen o contono específico desta (mercado, provedores/as, clientela, sistemas de produción e/ou comercialización, almacenaxe, etc.).
	<p>m. IAEEB2.2.1. Manexa como usuario/a de nivel básico aplicacións informáticas de control e seguimento de clientela, provedores/as e outros, aplicando as técnicas básicas de contabilidade, xestión financeira e comercial e administración de persoal, para a organización da información da empresa proxectada.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> IAEEB2.2.2. Transmite información entre as áreas e a clientela da empresa en proxecto, recoñecendo e aplicando técnicas de comunicación e negociación, e aplicando o tratamento protocolario axeitado mediante medios telemáticos e presenciais.
	<ul style="list-style-type: none"> IAEEB2.3.1. Crea materiais publicitarios e para a difusión dos produtos e/ou servizos obxecto do proxecto, e elabora un plan de comunicación en internet e en redes sociais, aplicando os principios do márketing.
	<p>b. IAEEB2.3.2. Desenvolve tarefas de produción e/ou comercialización na empresa en proxecto segundo os plans de control prefixados: simulando a toma de decisións para cumprir os prazos e os obxectivos establecidos e propondo melloras, mediante o traballo en equipo.</p>
<ul style="list-style-type: none"> IAEEB2.3.3. Compila datos sobre os apoios á creación de empresas tanto do contorno próximo como do territorial, estatal ou europeo, e 	

	<p>selecciona as posibilidades que se axusten ao proxecto de empresa formulado.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ IAEEB3.1.2. Identifica e enumera as administracións públicas implicadas na posta en marcha de empresas, e compila por vía telemática os principais documentos necesarios para a posta en funcionamento.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ IAEEB3.2.1. Determina os investimentos necesarios para a posta en marcha dunha empresa, e distingue as principais partidas relacionadas nun balance de situación.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ IAEEB3.2.2. Caracteriza de xeito básico as posibilidades de financiamento das empresas, diferenciando o financiamento externo e o interno, a curto e a longo prazo, así como o custo de cada unha e as implicacións na marcha da empresa.
	<ul style="list-style-type: none"> • IAEEB3.3.1. Presenta un estudo de viabilidade económico-financieiro a medio prazo do proxecto de empresa, aplicando condicións reais de produtos financeiros analizados e previsións de vendas, segundo un estudo do ámbito mediante unha aplicación informática tipo folla de cálculo, manexando razóns financeiras básicas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ IAEEB3.3.3. Identifica as obrigas fiscais das empresas segundo a súa actividade e a súa forma xurídica, sinala o funcionamento básico do IAE, IVE, IRPF e IS, e indica as principais diferenzas entre eles.
CMCCT	<ul style="list-style-type: none"> • IAEEB1.3.2. Distingue os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e compróbaos en contratos de traballo e documentos de negociación colectiva.
	<ul style="list-style-type: none"> • IAEEB1.3.4. Identifica as situacións de risco laboral máis habituais nos sectores de actividade económica máis salientables no ámbito, e indica os métodos de prevención legalmente establecidos, así como as técnicas de primeiros auxilios aplicables en caso de accidente ou dano.
	<ul style="list-style-type: none"> • IAEEB2.1.2. Identifica as características internas e externas da empresa en proxecto, así como os elementos que constitúen o contono específico desta (mercado, provedores/as, clientela, sistemas de produción e/ou comercialización, almacenaxe, etc.).
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ IAEEB2.1.3. Describe a relación da empresa proxectada co seu sector, a súa estrutura organizativa e as funcións de cada departamento, e identifica os procedementos de traballo no desenvolvemento do proceso produtivo ou comercial.
	<ul style="list-style-type: none"> • IAEEB2.1.4. Elabora documentos para a planificación das funcións da empresa en proxecto, tanto a longo como a curto prazo.
	<p>n. IAEEB2.2.1. Manexa como usuario/a de nivel básico aplicacións informáticas de control e seguimento de clientela, provedores/as e outros, aplicando as técnicas básicas de contabilidade, xestión financeira e comercial e administración de persoal, para a organización da información da empresa proxectada.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • IAEEB2.2.2. Transmite información entre as áreas e a clientela da empresa en proxecto, recoñecendo e aplicando técnicas de comunicación e negociación, e aplicando o tratamento protocolario axeitado mediante medios telemáticos e presenciais.
	<ul style="list-style-type: none"> • IAEEB2.3.1. Crea materiais publicitarios e para a difusión dos produtos e/ou servizos obxecto do proxecto, e elabora un plan de comunicación en internet e en redes sociais, aplicando os principios do márketing.
	<p>c. IAEEB2.3.2. Desenvolve tarefas de produción e/ou comercialización na empresa en proxecto segundo os plans de control prefixados: simulando a toma de decisións para cumprir os prazos e os obxectivos establecidos e propondo melloras, mediante o traballo en equipo.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ IAEEB2.3.3. Compila datos sobre os apoios á creación de empresas tanto do contorno próximo como do territorial, estatal ou europeo, e selecciona as posibilidades que se axusten ao proxecto de empresa formulado.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ IAEEB3.1.1. Distingue as formas xurídicas das empresas e indica as esixencias de capital e responsabilidades propias de cada tipo.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ IAEEB3.1.2. Identifica e enumera as administracións públicas implicadas na posta en marcha de empresas, e compila por vía telemática os principais documentos necesarios para a posta en funcionamento.
	<ul style="list-style-type: none"> • IAEEB3.1.3. Valora as tarefas de apoio, rexistro, control e fiscalización que realizan as autoridades no proceso de creación de empresas, e describe os trámites que se deben realizar.
	<ul style="list-style-type: none"> • IAEEB3.1.4. Selecciona a forma xurídica máis axeitada en cada caso segundo a actividade que se vaia desenvolver, o número de emprendedores/as, o alcance da responsabilidade que se vaia asumir, a complexidade organizativa, a dispoñibilidade financeira e a fiscalidade.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ IAEEB3.2.1. Determina os investimentos necesarios para a posta en marcha dunha empresa, e distingue as principais partidas relacionadas nun balance de situación.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ IAEEB3.2.2. Caracteriza de xeito básico as posibilidades de financiamento das empresas, diferenciando o financiamento externo e o interno, a curto e a longo prazo, así como o custo de cada unha e as implicacións na marcha da empresa.
	<ul style="list-style-type: none"> • IAEEB3.3.1. Presenta un estudo de viabilidade económico-financieiro a medio prazo do proxecto de empresa, aplicando condicións reais de produtos financeiros analizados e previsións de vendas, segundo un estudo do ámbito mediante unha aplicación informática tipo folla de cálculo, manexando razóns financeiras básicas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ IAEEB3.3.3. Identifica as obrigas fiscais das empresas segundo a súa actividade e a súa forma xurídica, sinala o funcionamento básico do IAE, IVE, IRPF e IS, e indica as principais diferenzas entre eles.
	<p>2. IAEEB1.1.1. Identifica as calidades persoais, as actitudes, as aspiracións e a formación propias das persoas con iniciativa emprendedora, e describe a actividade dos/das empresarios/as e o seu papel na xeración de traballo e benestar social.</p>
	<p>5. IAEEB1.1.2. Investiga con medios telemáticos as áreas de actividade profesional do seu contorno, os tipos de empresa que as desenvolven e os postos de traballo en cada unha, razoando os requisitos para o desempeño profesional en cada un deles.</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • IAEEB1.2.1. Deseña un proxecto de carreira profesional propia relacionando as posibilidades do ámbito coas calidades e as aspiracións persoais, e valorando a opción do autoemprego e a necesidade de formación ao longo da vida.
	<ul style="list-style-type: none"> • IAEEB1.3.1. Identifica as normas e as institucións que interveñen nas relacións entre os/as traballadores/as e as empresas, en relación co funcionamento do mercado de traballo.
	<ul style="list-style-type: none"> • IAEEB1.3.2. Distingue os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e compróbaos en contratos de traballo e documentos de negociación colectiva.
	<p>3. IAEEB1.3.3. Describe as bases do sistema da Seguridade Social e as obrigas dos/das traballadores/as e dos/das empresarios/as dentro deste, así como as prestacións mediante procuras nas web institucionais, valorando a súa acción protectora ante as continxencias</p>

CSIEE	cubertas.
	4. IAEEB1.3.4. Identifica as situacións de risco laboral máis habituais nos sectores de actividade económica máis salientables no ámbito, e indica os métodos de prevención legalmente establecidos, así como as técnicas de primeiros auxilios aplicables en caso de accidente ou dano.
	• IAEEB2.1.1. Determina a oportunidade dun proxecto de empresa, identificando as características e tomando parte na actividade que a empresa desenvolve.
	• IAEEB2.1.2. Identifica as características internas e externas da empresa en proxecto, así como os elementos que constitúen o contono específico desta (mercado, provedores/as, clientela, sistemas de produción e/ou comercialización, almacenaxe, etc.).
	▪ IAEEB2.1.3. Describe a relación da empresa proxectada co seu sector, a súa estrutura organizativa e as funcións de cada departamento, e identifica os procedementos de traballo no desenvolvemento do proceso produtivo ou comercial.
	▪ IAEEB2.2.2. Transmite información entre as áreas e a clientela da empresa en proxecto, recoñecendo e aplicando técnicas de comunicación e negociación, e aplicandoo tratamento protocolario axeitado mediante medios telemáticos e presenciais.
	• IAEEB2.3.1. Crea materiais publicitarios e para a difusión dos produtos e/ou servizos obxecto do proxecto, e elabora un plan de comunicación en internet e en redes sociais, aplicando os principios do márketing.
	• IAEEB2.3.3. Compila datos sobre os apoios á creación de empresas tanto do contorno próximo como do territorial, estatal ou europeo, e selecciona as posibilidades que se axusten ao proxecto de empresa formulado.
	▪ IAEEB3.1.1. Distingue as formas xurídicas das empresas e indica as esixencias de capital e responsabilidades propias de cada tipo.
	▪ IAEEB3.1.2. Identifica e enumera as administracións públicas implicadas na posta en marcha de empresas, e compila por vía telemática os principais documentos necesarios para a posta en funcionamento.
	▪ IAEEB3.1.4. Selecciona a forma xurídica máis axeitada en cada caso segundo a actividade que se vaia desenvolver, o número de emprendedores/as, o alcance da responsabilidade que se vaia asumir, a complexidade organizativa, a dispoñibilidade financeira e a fiscalidade.
	▪ IAEEB3.2.1. Determina os investimentos necesarios para a posta en marcha dunha empresa, e distingue as principais partidas relacionadas nun balance de situación.
	▪ IAEEB3.2.2. Caracteriza de xeito básico as posibilidades de financiamento das empresas, diferenciando o financiamento externo e o interno, a curto e a longo prazo, así como o custo de cada unha e as implicacións na marcha da empresa.
	• IAEEB3.3.1. Presenta un estudo de viabilidade económico-financeiro a medio prazo do proxecto de empresa, aplicando condicións reais de produtos financeiros analizados e previsións de vendas, segundo un estudo do ámbito mediante unha aplicación informática tipo folla de cálculo, manexando razóns financeiras básicas.
	▪ IAEEB3.3.3. Identifica as obrigas fiscais das empresas segundo a súa actividade e a súa forma xurídica, sinala o funcionamento básico do IAE, IVE, IRPF e IS, e indica as principais diferenzas entre eles.

3. CONCRECIÓN, DE SER O CASO, DOS OBIETIVOS PARA O CURSO.

Ver currículo.

4. CONCRECIÓN PARA CADA ESTÁNDAR DE APRENDIZAXE AVALIABLE

En azul as aprendizaxes imprescindibles na adquisición de competencias clave neste curso.

INICIACIÓN Á ACTIVIDADE EMPRENDEDORA E EMPRESARIAL (IAEE)

ESTÁNDARES	GRAO MÍNIMO PARA A SUPERACIÓN DA MATERIA	TEMPORALIZACIÓN			CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN		
		T1	T2	T3	PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	
Bloque 1. Autonomía persoal, liderado e innovación							
5. IAEEB1.1.1. Identifica as calidades persoais, as actitudes, as aspiracións e a formación propias das persoas con iniciativa emprendedora, e describe a actividade dos/das empresarios/as e o seu papel na xeración de traballo e benestar social.	<ul style="list-style-type: none"> Identificar as calidades persoais e actitudes dos emprendedores e describir a actividade dos empresarios. 	x			<ul style="list-style-type: none"> Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. Probas específicas 	<ul style="list-style-type: none"> Exposicións orais Textos escritos Resolución de exercicios Rexistro de observacións 	
<ul style="list-style-type: none"> IAEEB1.1.2. Investiga 	Investigar con medios telemáticos as	x			<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> Exposicións orais 	

<p>con medios telemáticos as áreas de actividade profesional do seu contorno, os tipos de empresa que as desenvolven e os postos de traballo en cada unha, razoando os requisitos para o desempeño profesional en cada un deles.</p>	<p>áreas de actividade profesional, os tipos de empresa e os postos de traballo de cada una, razoando os requisitos para o seu desempeño profesional.</p>				<ul style="list-style-type: none"> • Análise das producións dos alumnos/as. • Intercambios orais cos alumnos/as. • Observación sistemática. • Probas específicas 	<ul style="list-style-type: none"> • Textos escritos • Resolución de exercicios • Rexistro de observacións
<ul style="list-style-type: none"> • IAEEB1.2.1. Deseña un proxecto de carreira profesional propia relacionando as posibilidades do ámbito coas calidades e as aspiracións persoais, e valorando a opción do autoemprego e a necesidade de formación ao longo da vida. • IAEEB1.3.1. Identifica as normas e as institucións que interveñen nas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Diseñar un proxectos de carreira profesional propia relacionando as posibilidades do ámbito coas calidades e as aspiracións persoais e valorando a opción do autoemprego e a necesidade de formación ao longo da vida. ▪ Identificar as normas e as institucións que interveñen nas relacións entre os/as traballadores/as e as empresas en relación co funcionamento do 	<p>x</p>			<ul style="list-style-type: none"> • Análise das producións dos alumnos/as. • Intercambios orais cos alumnos/as. • Observación sistemática. • Probas específicas • Análise das producións dos alumnos/as. • Intercambios orais cos alumnos/as. 	<ul style="list-style-type: none"> • Exposicións orais • Textos escritos • Resolución de exercicios • Rexistro de observacións • Exposicións orais • Textos escritos • Resolución de exercicios • Rexistro de observacións

<p>relacións entre os/as traballadores/as e as empresas, en relación co funcionamento do mercado de traballo.</p>	<p>mercado de traballo.</p>				<ul style="list-style-type: none"> • Observación sistemática. • Probas específicas 	
<ul style="list-style-type: none"> • IAEEB1.3.2. Distingue os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais, e compróboas en contratos de traballo e documentos de negociación colectiva. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Distinguir os dereitos e as obrigas que se derivan das relacións laborais e compralos en contratos de traballo e documentos de negociación colectiva. 	<p>x</p>			<ul style="list-style-type: none"> • Análise das producións dos alumnos/as. • Intercambios orais cos alumnos/as. • Observación sistemática. • Probas específicas 	<ul style="list-style-type: none"> • Exposicións orais • Textos escritos • Resolución de exercicios • Rexistro de observacións
<ul style="list-style-type: none"> • IAEEB1.3.3. Describe as bases do sistema da Seguridade Social e as obrigas dos/das traballadores/as e dos/das empresarios/as dentro deste, así como as prestacións mediante procuras nas web institucionais, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Comprender as bases do sistema da Seguridade Social e coñecer as obrigas dos traballadores/as e empresarios/as dentro del. 	<p>x</p>			<ul style="list-style-type: none"> • Análise das producións dos alumnos/as. • Intercambios orais cos alumnos/as. • Observación sistemática. • Probas específicas • Exposicións orais • Textos escritos • Resolución de exercicios 	<ul style="list-style-type: none"> • Exposicións orais • Textos escritos • Resolución de exercicios • Rexistro de observacións

<p>valorando a súa acción protectora ante as continxencias cubertas.</p>					<ul style="list-style-type: none"> • Rexistro de observacións 	
<ul style="list-style-type: none"> • IAEEB1.3.4. Identifica as situacións de risco laboral máis habituais nos sectores de actividade económica máis salientables no ámbito, e indica os métodos de prevención legalmente establecidos, así como as técnicas de primeiros auxilios aplicables en caso de accidente ou dano. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñecer as situacións de risco laboral máis habituais nos sectores da actividade económica e identificar os métodos de prevención establecidos legalmente. 	x			<ul style="list-style-type: none"> • Análise das producións dos alumnos/as. • Intercambios orais cos alumnos/as. • Observación sistemática. • Probas específicas 	<ul style="list-style-type: none"> • Exposicións orais • Textos escritos • Resolución de exercicios • Rexistro de observacións
<ul style="list-style-type: none"> • Bloque 2. Proxecto de empresa 						
<ul style="list-style-type: none"> • IAEEB2.1.1. Determina a oportunidade dun proxecto de empresa, identificando as 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Coñecer a oportunidade dun proxecto de empresa identificando as características da mesma. 	x	x		<ul style="list-style-type: none"> • Análise das producións dos alumnos/as. • Intercambios orais cos alumnos/as. • Observación 	<ul style="list-style-type: none"> • Exposicións orais • Textos escritos • Resolución de exercicios • Rexistro de observacións

<p>características e tomando parte na actividade que a empresa desenvolve.</p>					<p>sistemática.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Probas específicas • Exposicións orais • Textos escritos • Resolución de exercicios • Rexistro de observacións 		
<ul style="list-style-type: none"> • IAEEB2.1.2. Identifica as características internas e externas da empresa en proxecto, así como os elementos que constitúen o contono específico desta (mercado, provedores/as, clientela, sistemas de produción e/ou comercialización, almacenaxe, etc.). 	<p>Establecer as características da empresa en proxecto e os elementos que constitúen o contono específico.</p>	<p>x</p>	<p>x</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Análise das producións dos alumnos/as. • Intercambios orais cos alumnos/as. • Observación sistemática. • Probas específicas 	<ul style="list-style-type: none"> • Exposicións orais • Textos escritos • Resolución de exercicios • Rexistro de observacións 	
<p>3. IAEEB2.1.3. Describe a relación da empresa proxeitada co seu sector, a súa estrutura organizativa e as funcións de cada</p>	<p>Describir a relación da empresa proxeitada con outras do seu sector. Establecer a súa estrutura organizativa e os procedementos de traballo no proceso produtivo.</p>		<p>x</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Análise das producións dos alumnos/as. • Intercambios orais cos alumnos/as. • Observación sistemática. • Probas específicas 	<ul style="list-style-type: none"> • Exposicións orais • Textos escritos • Resolución de exercicios • Rexistro de observacións 	

<p>departamento, e identifica os procedementos de traballo no desenvolvemento do proceso produtivo ou comercial.</p>						
<p>6. IAEEB2.1.4. Elabora documentos para a planificación das funcións da empresa en proxecto, tanto a longo como a curto prazo.</p> <ul style="list-style-type: none"> IAEEB2.2.1. Manexa como usuario/a de nivel básico aplicacións informáticas de control e seguimento de clientela, provedores/as e outros, aplicando as técnicas básicas de contabilidade, xestión financeira e comercial e administración de persoal, para a organización da información da empresa 	<p>Planificar e repartir as funcións da empresa.</p> <p>Coñecer a nivel básico aplicacións informáticas de seguimento da xestión financeira e de contabilidade.</p>	<p>x</p> <p>x</p>		<ul style="list-style-type: none"> Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. Probas específicas <ul style="list-style-type: none"> Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. Probas específicas 	<ul style="list-style-type: none"> Exposicións orais Textos escritos Resolución de exercicios Rexistro de observacións <ul style="list-style-type: none"> Exposicións orais Textos escritos Resolución de exercicios Rexistro de observacións 	

<p>proyectada.</p> <ul style="list-style-type: none"> IAEEB2.2.2. Transmite información entre as áreas e a clientela da empresa en proxecto, recoñecendo e aplicando técnicas de comunicación e negociación, e aplicando o tratamento protocolario axeitado mediante medios telemáticos e presenciais. <p>o. IAEEB2.3.1. Crea materiais publicitarios e para a difusión dos produtos e/ou servizos obxecto do proxecto, e elabora un plan de comunicación en internet e en redes sociais, aplicando os principios do márketing.</p>	<p>Dar a coñecer información dos distintos bens ou servizos ofrecidos pola empresa entre a clientela.</p> <p>Crear materiais publicitarios de difusión dos produtos e servizos aplicando os principios do márketing.</p>	<p>x</p> <p>x</p>		<ul style="list-style-type: none"> Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. Probas específicas <ul style="list-style-type: none"> Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. Probas específicas 	<ul style="list-style-type: none"> Exposicións orais Textos escritos Resolución de exercicios Rexistro de observacións <ul style="list-style-type: none"> Exposicións orais Textos escritos Resolución de exercicios Rexistro de observacións
--	--	-------------------	--	--	--

<p>d. IAEEB2.3.2. Desenvolve tarefas de produción e/ou comercialización na empresa en proxecto segundo os plans de control prefixados: simulando a toma de decisións para cumprir os prazos e os obxectivos establecidos e propondo melloras, mediante o traballo en equipo.</p> <p>• IAEEB2.3.3. Compila datos sobre os apoios á creación de empresas tanto do contorno próximo como do territorial, estatal ou europeo, e selecciona as posibilidades que se axusten ao proxecto de empresa formulado.</p>	<p>▪ Desenvolver plans de control e de toma de decisión para cumprir prazos e obxectivos establecidos.</p> <p>▪ Compilar datos sobre apoios á creación de empresas dentro das distintas administracións públicas e seleccionar aquelas que se axusten ó proxecto formulado.</p>	<p>x</p> <p>x</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Análise das producións dos alumnos/as. • Intercambios orais cos alumnos/as. • Observación sistemática. • Probas específicas <ul style="list-style-type: none"> • Análise das producións dos alumnos/as. • Intercambios orais cos alumnos/as. • Observación sistemática. • Probas específicas 	<ul style="list-style-type: none"> • Exposicións orais • Textos escritos • Resolución de exercicios • Rexistro de observacións <ul style="list-style-type: none"> • Exposicións orais • Textos escritos • Resolución de exercicios • Rexistro de observacións
--	---	-------------------	--	--	--

<p>de empresas, e describe os trámites que se deben realizar.</p>					<p>sistemática.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Probas específicas 	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ IAEEB3.1.4. Selecciona a forma xurídica máis axeitada en cada caso segundo a actividade que se vaia desenvolver, o número de emprendedores/as, o alcance da responsabilidade que se vaia asumir, a complexidade organizativa, a dispoñibilidade financeira e a fiscalidade. ▪ IAEEB3.2.1. Determina os investimentos necesarios para a posta en marcha dunha empresa, e distingue as principais partidas relacionadas nun balance de situación. ▪ IAEEB3.2.2. Caracteriza de xeito básico as posibilidades de financiamento das empresas, diferenciando o financiamento externo e 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seleccionar a forma xurídica máis axeitada segundo a actividade que se vaia realizar. ▪ Establecer o alcance da responsabilidade que se vaia asumir e os recursos financeiros cos que se contan. ▪ Determinar os investimentos necesarios para a posta en marcha da empresa. <p>Coñecer de xeito básico os diferentes mecanismos de financiamento.</p>			<p>x</p> <p>x</p> <p>x</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Análise das producións dos alumnos/as. • Intercambios orais cos alumnos/as. • Observación sistemática. • Probas específicas • Análise das producións dos alumnos/as. • Intercambios orais cos alumnos/as. • Observación sistemática. • Probas específicas • Análise das producións dos alumnos/as. • Intercambios orais cos alumnos/as. • Observación sistemática. 	<ul style="list-style-type: none"> • Exposicións orais • Textos escritos • Resolución de exercicios • Rexistro de observacións • Exposicións orais • Textos escritos • Resolución de exercicios • Rexistro de observacións • Exposicións orais • Textos escritos • Resolución de exercicios • Rexistro de observacións

<p>o interno, a curto e a longo prazo, así como o custo de cada unha e as implicacións na marcha da empresa.</p> <ul style="list-style-type: none"> IAEEB3.3.1. Presenta un estudo de viabilidade económico-financeiro a medio prazo do proxecto de empresa, aplicando condicións reais de produtos financeiros analizados e previsións de vendas, segundo un estudo do ámbito mediante unha aplicación informática tipo folla de cálculo, manexando razóns financeiras básicas. 	<ul style="list-style-type: none"> Presentar un estudo de viabilidade a medio prazo do proxecto de empresa aplicando condicións reais de produtos financeiros. Analizar a previsión de vendas. 			x	<ul style="list-style-type: none"> Probas específicas Rúbrica expresión escrita. Caderno de clase Textos escritos Resolución de exercicios Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. Probas específicas 	<ul style="list-style-type: none"> Exposicións orais Textos escritos Resolución de exercicios Rexistro de observacións
<ul style="list-style-type: none"> IAEEB3.3.2. Analiza os produtos financeiros máis axeitados de entre as entidades financeiras do ámbito para cada tipo de empresa, valorando o custo e o risco de cada un, e selecciona os máis acaído para o proxecto de empresa. 	<ul style="list-style-type: none"> Analizar os produtos financeiros máis axeitados ofertados polas entidades financeiras. 			x	<ul style="list-style-type: none"> Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. Probas específicas 	<ul style="list-style-type: none"> Exposicións orais Textos escritos Resolución de exercicios Rexistro de observacións
<ul style="list-style-type: none"> IAEEB3.3.3. Identifica 	<ul style="list-style-type: none"> Identificar as obrigas fiscais da 			x	<ul style="list-style-type: none"> Análise das 	<ul style="list-style-type: none"> Exposicións orais

<p>as obrigas fiscais das empresas segundo a súa actividade e a súa forma xurídica, sinala o funcionamento básico do IAE, IVE, IRPF e IS, e indica as principais diferenzas entre eles.</p>	<p>empresas segundo a súa actividade económica e a forma xurídica.</p>				<p>producións dos alumnos/as.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Intercambios orais cos alumnos/as. • Observación sistemática. • Probas específicasExposicións orais • Textos escritos • Resolución de exercicios • Rexistro de observacións 	<ul style="list-style-type: none"> • Textos escritos • Resolución de exercicios • Rexistro de observacións
<ul style="list-style-type: none"> ▪ IAEEB3.3.4. Valora a achega que supón a carga impositiva das empresas á riqueza nacional e ao sostemento das cargas do Estado. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Valorar a achega da carga impositiva que soportan as empresas á riqueza nacional e ó sostemento dos gastos do Estado. 			<p style="text-align: center;">x</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Análise das producións dos alumnos/as. • Intercambios orais cos alumnos/as. • Observación sistemática. • Probas específicas 	<ul style="list-style-type: none"> • Exposicións orais • Textos escritos • Resolución de exercicios • Rexistro de observacións

4.1. APRENDIZAXES IMPRESCINDIBLES NON ADQUIRIDOS NO CURSO ANTERIOR QUE SERÁN TRABALLADOS AO INICIO DESTE CURSO.

O alumnado cursa a materia de IAEE por primeira vez en 4º curso da ESO, polo que non hai aprendizaxes imprescindibles non adquiridos no curso anterior

4.2. APRENDIZAXES IMPRESCINDIBLES NA ADQUISICIÓN DE COMPETENCIAS CLAVE.

No cado anterior, a cor [azul](#) indica as aprendizaxes imprescindibles na adquisición de competencias clave neste curso.

5. CONCRECIÓNS METODOLÓXICAS QUE REQUIRE A MATERIA

O tratamento metodolóxico da materia débese axustar ao nivel competencial inicial do alumnado, partindo cando cumpra de aprendizaxes máis simples, respectando ritmos e estilos de aprendizaxe que teñan en conta a atención á diversidade. Pártese do nivel de desenvolvemento do alumno, nos seus distintos aspectos, para construír, a partir de aí, outras aprendizaxes que favorezan e melloren este nivel de desenvolvemento.

A adopción das competencias claves como finalidades formativas da etapa leva a un modelo de aprendizaxe activo. Polo tanto sendo conscientes de que os alumnos que forman o grupo de clase, xeralmente, ten diferentes motivacións, capacidades, ambiente social, etc, unido ao feito de que como docentes temos como meta a formación integral do alumno, formándoo en todas as súas capacidades, non soamente as cognitivas supón para o profesor/profesora a necesidade de atender esas diferenzas, por iso utilizaranse ao longo do curso diversos modelos metodolóxicos:

Modelo expositivo: presentando o tema estruturado lóxicamente para transmitir os

coñecementos ao alumno e permitir que o alumno comprenda e sistematice os coñecementos especificativos da unidade didáctica.

Modelo colaborativo: fomentando a participación dos alumnos durante a presentación do tema, na maior medida posible. Análise de casos ou exercicios prácticos co obxectivo de fixar os conceptos e interpretar noticias económicas (uso fundamental de periódicos, Internet, aula virtual). Os alumnos realizarán exercicios na aula e tamén na casa. Realizaranse ademais debates, proxeccións de documentais ou películas e tarefas diversas.

Os traballos, xa sexan individuais ou colaborativos, deberán expoñerse polos alumnos na aula. Promoveranse actividades próximas aos intereses dos alumnos, realización dunha choiva de ideas para fomentar a participación, a creatividade e o traballo en equipo, faranse debates en grupos e individuais.

Estas metodoloxías favorecerán o traballo individual unhas veces e outras o traballo en grupo, traballo corporativo, o pensamento autónomo, crítico e rigoroso, así como o uso de técnicas e hábitos de investigación. A metodoloxía didáctica neste etapa será nomeadamente activa e participativa. Será fundamental para os alumnos o uso das tecnoloxías da información e comunicación para búsqueda de información, así como o uso da prensa escrita. Empezaremos a aula virtual para facer exercicios, poñer vídeos, apuntamentos ...

5.1 METODOLOXÍA EN FUNCIÓN DA SITUACIÓN SANITARIA: ENSINANZA PRESENCIAL, SEMIPRESENCIAL E NON PRESENCIAL.

Ante a incerteza da situación sanitaria actual, o profesorado ten por diante un importante reto que é a transformar unha metodoloxía pensada para unha aprendizaxe presencial sen distancias de seguridade (e outras medidas de prevención ás que o alumnado non está acostumado nas aulas) nunha metodoloxía acorde cos principios

expostos no apartado anterior (é dicir, cunha aprendizaxe competencial e cooperativa, que favoreza a autonomía do/a alumno/a) e ao mesmo tempo, que sexa o suficientemente flexible para adaptarse á unha ensinanza non presencial ou semipresencial en calquera momento do curso, que pode afectar a todo o alumnado ou a un reducido número dos/as mesmos/as. Por todo isto, e tendo en conta a experiencia acumulada do curso anterior na ensinanza non presencial, o profesorado do Departamento aposta por incorporar algúns dos principios metodolóxicos da denominada pedagogía inversa (flipped classroom) como son:

1. Preparación por parte do alumnado das leccións fóra da clase, accedendo en casa aos contidos das materias do Departamento mediante a aula virtual do centro (ver, resumir, esquematizar, realizar test, etc.. sobre contidos teóricos), para posteriormente, na aula ordinaria, facer aquelas tarefas máis complexas destinadas a aplicar os contidos teóricos nas que o alumnado precise dunha maior axuda por parte do/a docente (exercicios prácticos, investigacións, presentacións,..).

2. O uso das TIC adquire unha maior relevancia, sobre todo coas aplicacións web que facilitan poder compartir información en diversos formatos e nalgúns casos interactuar cos/as usuarios/as (aula virtual, youtube, edmodo, Kahoot, Vimeo, Google forms, Educaplay, etc..). A experiencia acumulada en cursos anteriores entre o profesorado e o alumnado no emprego da aula virtual, e nunha gran variedade de recursos TIC, resulta clave para facilitar a implementación desta metodoloxía. Outro aspecto positivo é que, en caso necesario, esta metodoloxía facilita a adaptación do ensino presencial ás modalidades semipresencial e non presencial. Non obstante, tamén existen dificultades importantes como a necesidade de reducir a fenda dixital entre o alumnado e lograr a súa implicación para traballar previamente as leccións na casa.

6. MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS QUE SE VAIAN UTILIZAR

No presente curso, os alumnos non dispoñen de texto base polo que será o profesor que imparte a materia a que lle facilitara o material fotocopiado necesario para o desenvolvemento da materia. Ademais empregará os recursos TIC dispoñibles no centro.

Tamén material da biblioteca, así como as súas instalacións para a presentación ó conxunto da comunidade educativa do proxecto do curso. Empregaranse documentais e películas relacionadas cos estándares de aprendizaxe.

Un recurso importante será a prensa económica da que se extraerán recursos didácticos.

Empregaranse algúns capítulos dos documentais “Grandes deseños” e “Construcciónes ecolóxicas”.

Usaremos como apoio para o proxecto de rehabilitación ecolóxica do instituto a información contida na páxina de <http://www.sotaventogalicia.com/>

6.1 FUNCIONAMENTO DA AULA VIRTUAL E OUTROS RECURSOS TIC

Tal e como foi exposto no apartado anterior (ver punto 5 da PD), a aula virtual ten un papel crucial ao funcionar como extensión da propia aula física, xa que nela o alumnado non só ten dispoñible a teoría (presentacións, apuntes, vídeos, ..) e a práctica (exercicios, investigacións, proxectos, ..) das distintas UD; senón que tamén funciona como espazo de intercambio e comunicación coa entrega de tarefas e a exposición de proxectos e investigacións. En relación ao resto de recursos TIC, ademais dos dispoñibles no propio centro que conta con dúas aulas de informática e aulas Abalar en 1º de ESO. O profesorado do Departamento traballa habitualmente cunha gran variedade de recursos, especialmente con aqueles que ofrecen amplas posibilidades no ámbito das CC.SS. Dende os tradicionais programas para facer presentacións tipo Power Point ata as

aplicacións máis modernas como: Genially, Canva,..; ademais de outras moitas con amplas posibilidades para traballar a ubicación espacial e temporal -Dipity, Timeline, Geocron, Google Maps,...- a organización de ideas -Cmap tools e Giffly,...- cuestionarios - Google forms, Kahoot,...- exercicios interactivos -Educaplay, DeckToys, Keynote ...-, e vídeos - Edpuzzle, Pontow, etc. Co obxectivo de garantir o bo funcionamento destes recursos, ao inicio deste curso os/as titores entregarán ao alumnado as claves e instrucións para entrar na aula virtual e verificará os recursos informáticos dispoñibles cos que conta o alumnado da súa titoría. O profesorado do Departamento colaborará na medida do posible, resolvendo dúbidas sobre a aula virtual entre o alumnado e advertindo aos/as titores/as sobre posibles problemas derivadas da fenda dixital.

7. CRITERIOS SOBRE A AVALIACIÓN, CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN DO ALUMNADO

7.1 CRITERIOS DE AVALIACIÓN POR MATERIA

A cualificación de cada avaliación na materia de IAEE obterase do seguinte xeito:

GRUPO DE EA	INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN
CSC	-Proxecto - Actividade de investigación. - Rúbrica XH_R4_CSC_TG_1	5%
CMCCT	-Proxecto	25%
CCL_EE	- Actividade de comentario. - Rúbrica XH_R1_CCL_EE_1	3%
CCL_CE	- Probas escritas.	2%
CCL_EO	- Exposición oral da actividade de investigación -Rúbrica XH_R2_CCL_EO_1	3%
CCL_CO	- Actividades película-documental	2%

	- Rúbrica XH_R2_CCL_CO_1	
CAA	- Rexistro de observacións: - Rúbrica XH_R3_CAA_1	10%
CD	- Actividade de investigación. - Rúbrica XH_R6_CD	20%
CSIEE	- Actividade de investigación. -Proxecto	30%
Cualificación total		100%

ACTIVIDADES INDIVIDUAIS - Cuestionarios (CLL_CO) de documentais, películas ou podcast punto). - Informes de avaliación dos proxectos.	2 puntos.
PROXECTO DE EMPRESA Traballos de investigación en grupo (CLL_EE; CLL_TG; CD). Rúbricas: - XH_R2_CCL_EE - XH_R1_CSC_TG - XH_R5_CD	7 puntos.
REXISTRO DE OBSERVACIÓNS - Corrección de actividades e participación en coloquios. - Participación na venda de produtos do proxecto. - Intervencións e reflexións do alumnado sobre a materia. Rúbrica XH_R4_CAA_1	1 punto.

Á hora de facer os traballos e exercicios é imprescindible o cumprimento dos seguintes apartados:

- Coidado do material escolar, orde e limpeza reflectidos no caderno, realización e corrección dos exercicios e actividades realizadas.
- Non utilización de medios fraudulentos (chuletas, teléfono móbil, auriculares ou en calquera outro tipo de soporte) nos exames, exercicios, traballos e probas. En tal caso quedarán anulados.
- Os traballos propostos durante o curso terán que ser entregados nas datas sinaladas. En caso contrario terán unha penalización sobre a nota.

AVALIACIÓN TRIMESTRAL:

A nota da **avaliación trimestral** é resultado da **media ponderada** das probas escritas, orais, investigacións escolares e o resto de actividades avaliáveis realizadas ao longo do trimestre que se especifican no apartado anterior. O cálculo da nota trimestral por instrumento de avaliación é o seguinte:

a. **70% proxecto de empresa + b) 20% actividades individuais + c) 10% rexistro de observacións.**

Para aprobar a materia é necesario obter **avaliación positiva** (5 ou máis) na nota da avaliación trimestral, **redondeando** cara o enteiro superior a partir de 0,6 e situándose no enteiro natural cando á décima se sitúe por baixo de 0,6.

AVALIACIÓN FINAL

A nota da **avaliación final** é resultado da **media aritmética das tres avaliacións do curso**. Para aprobar a materia é necesario obter avaliación positiva (5 ou máis) na nota da avaliación final ordinaria. Durante o período comprendido entre a terceira avaliación parcial e a avaliación final, o alumnado poderá subir ata un punto coa realización de tarefas de ampliación. No caso de que o alumno ou alumna teña unha avaliación suspensa, terá a opción de **recuperar a materia** coa repetición das actividades suspensas do trimestre correspondente. No caso de ter máis dunha avaliación suspensa, estas actividades poderán ser substituídas pola realización dun boletín de recuperación con exercicios sobre os contidos impartidos nesas avaliacións.

RÚBRICA PARA AVALIAR A EXPRESIÓN ESCRITA . 4º ESO Rúbrica ECO_R1_CCL_EE

	NIVEL 0	NIVEL 1	NIVEL 2	NIVEL 3	TOTAL
USO DA LINGUAXE - sintaxe - léxico - rexistro adecuado	Emprega estruturas e vocabulario repetitivo e/ou incorrectamente. Rexistro totalmente inadecuado.	Escasa variedade no uso de estruturas sintácticas e vocabulario básico, en ocasións repetitivo. Usa un rexistro en ocasións inadecuado.	Emprega algunhas estruturas sintácticas e variadas e vocabulario axeitado. Fai uso en gran parte dun rexistro adecuado.	Emprega con éxito diferentes estruturas sintácticas e vocabulario variado e axeitado. Fai uso en todo momento dun rexistro adecuado.	
PRESENTACIÓN En prazo, plantilla e marxes, organización en	Entrega fóra de prazo e non segue	Non cumpre moitas das condicións	Cumpre a maioría das condicións requiridas.	Presenta o traballo no tempo e nas	

<p>párrafos, respeta condicións marcadas... (CAA, CCEC)</p>	<p>ningunha das indicacións requeridas.</p>	<p>requeridas. Fai unha presentación pobre e non organiza ben a información.</p>	<p>Fai unha presentación axeitada, organizando a información dun xeito aceptable.</p>	<p>condicións requiridas. Organiza a información en parágrafos ben delimitados.</p>	
<p>ADECUACIÓN DE DISTRIBUCIÓN DE CONTIDOS - coherencia - cohesión (CAA, CSIEE)</p>	<p>Non expón as ideas principais nin os detalles.</p>	<p>Expón algunhas das ideas principais e aporta poucos detalles do tema.</p>	<p>Expón a maioría das ideas principais de xeito bastante coherente e cohesionado aportando algúns detalles relevantes do tema.</p>	<p>Expón as ideas principais de xeito coherente e cohesionado aportando detalles relevantes do tema.</p>	
<p>INICIATIVA RECURSOS</p>	<p>Non aporta</p>	<p>Apréciase certa</p>	<p>Denota certa</p>	<p>Denota búsqueda e</p>	

<ul style="list-style-type: none"> - orixinalidade - boa utilización das fontes de información - apoio visual - planificación <p>(CAA, CSIEE,CCEC,CD)</p>	<p>ningunha información reflexión complementaria ou a copia íntegramente da fonte sen revisala.</p>	<p>búsqueda de información, non correctamente seleccionada e nalgúns casos foi copiada directamente.</p>	<p>de búsqueda e selección de información e apoio visual. Achega algunha información adicional e/ou amosa planificación.</p>	<p>selección correcta de información e do apoio visual. Achega detalles orixinais e amosa unha boa planificación.</p>	<p>/10</p>
<p>OBSERVACIÓNS:</p> <p>GRAO MÍNIMO : 5/10</p>					

RÚBRICA DE EXPRESIÓN ORAL 4º ESO **Rúbrica ECO_R2_ CCL_EO**

	NIVEL 0	NIVEL 1	NIVEL 2	NIVEL 3	TOTAL
--	---------	---------	---------	---------	-------

<p>USO DA LINGUAXE</p> <ul style="list-style-type: none"> - sintaxe - léxico - rexistro adecuado 	<p>Emprega estruturas e vocabulario repetitivo e/ou incorrectamente. Rexistro totalmente inadecuado.</p>	<p>Escasa variedade no uso de estruturas sintácticas e vocabulario básico, en ocasións repetitivo. Usa un rexistro en ocasións inadecuado.</p>	<p>Emprega estruturas sintácticas variadas e vocabulario axeitado. Fai uso en gran parte dun rexistro adecuado.</p>	<p>Emprega con éxito diferentes estruturas sintácticas e vocabulario variado e axeitado. Fai uso en todo momento dun rexistro adecuado.</p>
<p>VOZ E LINGUAXE NON VERBAL</p> <ul style="list-style-type: none"> - dicción clara - pausas - entonación - expresión corporal 	<p>Fala moi rápido ou apenas fala. Non vocaliza ben nin trata de repetir cando non se lle entende.</p>	<p>Fala bastante rápido e non vocaliza de todo ben. Nalgunhas ocasións fai repeticións para ser comprendido.</p>	<p>Pronuncia con bastante claridade e a un ritmo comprensible. En ocasións reformula o seu discurso cando non se comprende.</p>	<p>Pronuncia pausadamente con claridade e repetindo ou reformulando cando non se lle comprende.,</p>

				mantendo unha expresión corporal axeitada.
ADECUACIÓN DE CONTIDOS - coherencia - cohesión (CAA, CSIEE)	E DE Non expón as ideas principais nin os detalles.	Expón algunhas das ideas principais e aporta poucos detalles do tema.	Expón a maioría das ideas principais de xeito bastante coherente e cohesionado aportando algúns detalles relevantes do tema.	Expón as ideas principais de xeito coherente e cohesionado aportando detalles relevantes do tema.
INICIATIVA RECURSOS - orixinalidade - boa utilización das	E Non aporta ningunha información nin	Apréciase certa búsqueda de información, pero non	Denota certa búsqueda e selección de información e	Denota búsqueda e selección correcta de información e do

fontes de información - apoio visual - planificación (CAA, CSIEE,CCEC,CD)	reflexión complementaria ou a copia íntegramente da fonte sen revisala.	está correctamente seleccionada e nalgúns casos foi copiada directamente.	apoiu visual. Achega algunha información adicional e/ou amosa planificación.	apoiu visual. Achega detalles orixinais e amosa unha boa planificación.	
OBSERVACIÓNS: GRAO MÍNIMO : 5/10					/10

Rúbrica para avaliar o traballo en grupo. **ECO_R3_CSC_TG**

	NIVEL 0	NIVEL 1	NIVEL 2	NIVEL 3	TOTAL
--	---------	---------	---------	---------	-------

RESPECTO TOLERANCIA	E Non escoita, non comparte nin apoia o traballo dos outros.	Ás veces escoita, comparte e apoia o traballo dos outros.	Xeralmente escoita, comparte e apoia o traballo dos outros.	Sempre escoita, comparte e apoia o traballo dos outros.	
INTEGRACIÓN NO GRUPO	Non participa.	Apenas participa.	Participa bastante	Participa totalmente.	
ACHEGAS PERSOAIS MOTIVACIÓN	Non entrega o seu traballo. Non promove a cooperación entre os membros do grupo.	Entregou unha pequena parte do seu traballo con necesidade de seguimento. Poucas veces promove a cooperación e participación entre os membros do grupo.	Entregou gran parte do seu traballo con necesidade de seguimento. Case sempre promove a cooperación entre os membros do grupo.	Entregou todo o seu traballo con necesidade de seguimento Promove a cooperación entre os membros do grupo.	

OBSERVACIÓNS:

GRAO MÍNIMO : 5/10

/10

Rúbrica CAA. **ECO_R4_CAA**

	NIVEL 0	NIVEL 1	NIVEL 2	NIVEL 3	TOTAL
CONTROL E XESTIÓN DA PROPIA APRENDIZAXE Ter conciencia das capacidades de aprendizaxe: atención, concentración, memoria,	Non coñece as súas capacidades de aprendizaxe e/ou atribúe os seus fracasos a factores externos.	Recoñece únicamente algunhas das súas capacidades de aprendizaxe.	É consciente das súas capacidades de aprendizaxe, mais non as distingue en situación concretas.	É quen de identificar en que medida as súas capacidades de aprendizaxe inflúen nos seus éxitos ou fracasos	

comprensión e expresión.					
<p>Adquirir responsabilidades e compromisos persoais sendo perseverante na aprendizaxe e ao mesmo tempo acadar confianza en si mesmo</p>	<p>Non manifesta interese en mellorar a súa aprendizaxe e non cre nas súas propias capacidades para aprender.</p>	<p>Amosa interese en mellorar as súas propias capacidades de aprendizaxe, mais non persevera niso. Esfórzase en aprender malia non ter confianza nas súas capacidades.</p>	<p>É perseverante na súa responsabilidade de mellorar algunha das súas capacidades de aprendizaxe a curto prazo e manifesta interese nalgúns aspectos da súa aprendizaxe.</p>	<p>Potencia as súas capacidades de aprendizaxe e comprométese en superar as deficiencias con perseverancia e manifesta interese e curiosidade para ampliar os seus coñecementos.</p>	
HABILIDADE PARA					

<p>XESTIONAR O TEMPO DE MANEIRA EFECTIVA</p> <p>Planear e organizar actividades e tempos.</p> <p>Administrar o esforzo, autoavaliarse e autorregularse.</p>	<p>Non planea nin organiza as súas actividades e non é responsable co uso da axenda.</p> <p>Limitase a levar a termo as actividades que non lle requiren esforzo.</p>	<p>Utiliza a axenda como instrumento de planeamento de xeito ocasional.</p> <p>Leva a termo por si mesmo as actividades urxentes.</p>	<p>Planea as súas tarefas facendo uso da axenda, mais non organiza axeitadamente o tempo preciso para cada unha delas.</p> <p>Prioriza a importancia das actividades, mais non administra axeitadamente o esforzo que lle supón cada una e non é quen de mudar o seu planeamento se</p>	<p>Sérvese da axenda e/ou un horario semanal para planear e organizar as súas actividades a curto, medio e longo prazo.</p> <p>Prioriza as actividades segundo a importancia e o esforzo que lle requiren.</p>
--	---	---	---	--

<p>PENSAMENTO</p> <p>CRÍTICO-CREATIVO</p> <p>METACOGNICIÓN</p> <p>Afrontar a toma de decisión sobre a propia aprendizaxe racional e críticamente.</p>	<p>Non toma decisións sobre a propia aprendizaxe.</p>	<p>Non é quen de atopar alternativas apropiadas para mellorar a súa aprendizaxe.</p>	<p>Toma decisións distintas sobre a propia aprendizaxe, mais non avalía as súas consecuencias.</p>	<p>Toma decisións sobre a propia aprendizaxe, avaliando axeitadamente as consecuencias de cada unha.</p>	<p>/10</p>
<p>OBSERVACIÓNS:</p> <p>GRAO MÍNIMO : 5/10</p>					

7.2 CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN COMÚNS A TÓDOLOS CURSOS E MATERIAS

- A materia estará dividida en tres partes, correspondentes a cada unha das avaliacións do curso.
- A nota da avaliación trimestral é resultado da media ponderada das probas escritas, orais, investigacións escolares e o resto de actividades avaliadas realizadas ao longo do trimestre que se especifican no apartado anterior, criterios de cualificación por materias.
- Para aprobar a materia é necesario obter avaliación positiva (5 ou máis) na nota da avaliación trimestral, redondeando cara o enteiro superior a partir de 0,5 e situándose no enteiro natural cando á décima se sitúe por baixo de 0,5.
- Ao finalizar cada avaliación, farase unha proba escrita de recuperación, a súa nota ponderarase e sumarase á obtida no resto de actividades avaliadas do trimestre (probas orais, investigacións, caderno de clase, etc.). A nota deberá ser igual ou superior a 5 para recuperar a materia.

AVALIACIÓN FINAL ORDINARIA (XUÑO)

- A nota da avaliación final ordinaria de xuño é resultado da media aritmética das tres avaliacións do curso.
- Para aprobar a materia é necesario obter avaliación positiva (5 ou máis) na nota da avaliación final ordinaria.
- Aqueles alumnos con avaliación final negativa poderán realizar unha proba escrita de recuperación global da materia. A nota deberá ser igual ou superior a 5 para recuperar a materia en xuño.

AVALIACIÓN FINAL EXTRAORDINARIA (SETEMBRO)

- Co obxectivo de facilitar o traballo de preparación da materia, o profesorado pode ofrecer ao alumnado un boletín ou caderno de actividades que en ningún caso computará na nota da avaliación final extraordinaria.

- A nota de avaliación final extraordinaria de setembro consistirá nunha proba escrita de recuperación global da materia.

- Para aprobar é necesario obter avaliación positiva (5 ou máis) na proba.

INCIDENCIAS ESPECIAIS

- Copiar nun exame empregando calquera método, suporá a anulación do feito ata ese momento.

- Naqueles casos nos que un alumno/a non poida asistir a realización dunha proba ou a entrega dun traballo por causas maiores (accidente, cita legal, enfermidade,...) deberá aportar o xustificante correspondente para poder realizar a proba ou entregar un traballo fóra de prazo. Unicamente non deberá aportar xustificante no caso de enfermidade por SARS-COV-2, pero nese caso, a nai, pai ou titor/a legal do alumno/a deberá informar ao coordinador/a Covid do centro.

- En caso de non padecer síntomas do SARS-COV-2 pero precisar de illamento domiciliario, o alumno/a poderá continuar co seguimento da materia de forma telemática na aula virtual e realizar a entrega de traballos, e na medida do posible, as probas orais e escritas pola aula virtual ou por outros medios telemáticos (correo electrónico e videoconferencia). No caso de que non sexa posible realizar unha determinada proba de forma telemática (por falta de medios técnicos ou polas características da propia proba); o/a alumno/a deberá realizar a mesma nos primeiros días trala súa incorporación ao centro.

8. INDICADORES DE LOGRO PARA AVALIAR O PROCESO DE ENSINO E PRACTICA DOCENTE

Para alcanzarmos este propósito pensamos que resulta máis útil empregar no caderno do profesor unha táboa onde se midan os estándares que si se conseguir tratar e

aqueles que, polos motivos que for, non se contemplaron na práctica docente. Os indicadores de logro que nos parecen máis significativos para avaliar son:

- **ACTIVIDADES NA AULA**

	Indicadores de logro das actividades na aula	1	2	3	4
1	Os alumnos traballan da seguinte maneira nas clases				
	De forma individual				
	Por parellas				
	En pequenos grupos				
2	A metodoloxía que se aplica.				
	Utilízanse ferramentas TIC.				
	Propóñense actividades para facilitar o traballo autónomo.				

- **PROGRAMACIÓN**

	Indicadores de logro da programación	1	2	3	4
1	Os profesores e profesoras que imparten clase no mesmo nivel teñen unha distribución coherente dos contidos nas súas programacións.				
2	Consúltase a programación ó longo do curso escolar.				
3	Analízanse e márcanse dentro da programación as competencias claves e fundamentais da área.				
4	As ferramentas de avaliación empregadas para medir as				

	competencias na programación son claras.				
5	Á hora de realizar a programación tense en conta as posibilidades que me da o entorno.				
6	Dase a coñecer as programacións aos alumnos e alumnas: obxectivos.				
7	Tense en conta o libro de texto á hora de facer a programación.				

9. ORGANIZACION DAS ACTIVIDADES DE SEGUIMIENTO, RECUPERACIÓN E AVALIACIÓNS DAS MATERIAS PENDENTES

Neste presente curso non existen alumnos con a materia de Economía pendente. En caso de que existisen ó remate deste, entregaránselle un boletín de actividades ó alumnado en cuestión. O departamento de Ciencias Sociais prestaríalle a axuda necesaria para resolver as dúbidas que puidese ter. O boletín debería entregalo antes da data fixada por Xefatura de Estudos para o exame de pendentes. Representará un 50% da nota final, sendo o 50% restante, a nota do exame. A cualificación deberá ser 5 ou superior.

10. ORGANIZACIÓN DOS PROCEDEMENTOS QUE LLE PERMITAN AO ALUMNADO ACREDITAR OS COÑECEMENTOS NECESARIOS EN DETERMINADAS MATERIAS.

Non é de aplicación.

11. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

Con respecto á atención á diversidade, a flexibilidade da programación didáctica para atender ás necesidades dos alumnos e alumnas obsérvase tanto nos contidos, como na metodoloxía e no sistema de avaliación e cualificación:

Contidos: Adaptaranse os contidos para asegurar o seguimento por parte de todo o alumnado e o axuste aos diferentes ritmos e características de aprendizaxe.

Metodoloxía didáctica: Proporanse actividades de aprendizaxe variadas que teña diferentes estilos, ritmos e capacidades de aprendizaxe; levaranse a cabo distintas formas de agrupamento do alumnado (individual, por parellas, en grupo) que fomente tanto a autonomía como o traballo cooperativo, e realizarase unha avaliación inicial e seguimento continuo da progresión do alumnado.

Avaliación: Levarase a cabo unha avaliación relativa que teña en conta a progresión de cada alumno e alumna e ofreceranse diferentes instrumentos de avaliación para asegurar a atención á diversidade (probos escritas e orais, traballos individuais e en grupos, participación na clase, uso de novas tecnoloxías, etc.).

Polo que respecta ao alumnado con necesidades de apoio educativo, o Departamento de Xeografía e Historia traballará en coordinación co Departamento de Orientación e cos outros profesores para identificar necesidades de apoio educativo e tomar as medidas oportunas.

12. CONCRECIÓN DOS ELEMENTOS TRANSVERSAIS QUE SE TRABALLARÁN NO CURSO QUE CORRESPONDA

Con respecto á LOMCE, o decreto 86/2015 (artigo 4) recolle que a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e da comunicación, o emprendemento, e a educación cívica e constitucional será traballada en todas as materias, sen prexuízo do seu tratamento específico nalgunhas das materias de cada etapa.

Tamén indica que a consellería correspondente porá os medios para se traballen a igualdade de xénero, igualdade de trato e non discriminación, prevención da violencia de xenero e da violencia contra persoas con discapacidade, prevención e resolución pacífica de conflitos liberdade, xustiza, pluralismo político, paz, democracia, dereitos históricos, estado do dereito, prevención do terrorismo, xenofobia e homofobia, competencia viaria, creatividade, autonomía, iniciativa, traballo en equipo, sentido crítico e autoconfianza.

O Departamento participará de maneira activa nas actividades organizadas no centro, centrados estes nos problemas que atopa a muller na súa promoción nas empresas (teito de cristal).

ACTIVIDADE: DÍA MUNDIAL DA METEOROLOXÍA (23 DE MARZO).

O elemento transversal que se decidiu tratar no centro foi o Día Mundial da Meteoroloxía que se celebra o 23 de marzo.

- Descrición da actividade:

Para este fin, decidiuse vencellar unha das actividades económicas principais da comarca, a produción vitivinícola coa meteoroloxía. Para eso contactaremos coas

bodegas máis antigas do Salnés para saber se levaban rexistros de precipitacións ou días de sol para preparar a colleita, antes da existencia da rede de estacións meteorolóxicas de Meteogalicia.. Por outra banda, o alumnado calculará o aproveitamento eólico e fotovoltaico que podería ter o instituto para convertilo nun edificio eficiente.

Os estándares que se traballan nesta actividade e cada un dos cursos son os seguintes:

4º ESO IAEE

IAEEB1.1.2. Investiga con medios telemáticos as áreas de actividade profesional do seu contorno, os tipos de empresa que as desenvolven e os postos de traballo en cada unha, razoando os requisitos para o desempeño profesional en cada un deles.
IAEEB2.1.1. Determina a oportunidade dun proxecto de empresa, identificando as características e tomando parte na actividade que a empresa desenvolve.
IAEEB2.1.3. Describe a relación da empresa proxectada co seu sector, a súa estrutura organizativa e as funcións de cada departamento, e identifica os procedementos de traballo no desenvolvemento do proceso produtivo ou comercial.
IAEEB3.2.1. Determina os investimentos necesarios para a posta en marcha dunha empresa, e distingue as principais partidas relacionadas nun balance de situación.

- Avaliación da actividade:

Rúbrica ECO_R1_CCL_EE

ECO_R3_CSC_TG

13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES PROGRAMADAS POR CADA DEPARTAMENTO DIDÁCTICO

O departamento poderá realizar as actividades extraescolares que consideren de interese para o alumnado, se ben seu escaso número, 6 persoas, dificulta a realización en solitario destas actividades.

14. MECANISMOS DE REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DAS PROGRAMACIÓNS DIDÁCTICAS EN RELACIÓN COS RESULTADOS ACADÉMICOS E PROCESOS DE MELLORA

As reunións mensuais de departamento serviranos para analizar o desenvolvemento das actividades dos diferentes grupos ,asi como o axeitado da programación e proporanse.

no seu caso, as modificacións que se consideren oportunas. Os indicadores empregados para a avaliación da programación son os seguintes:

		Malo	Regular	Bo	Moi bo
1	Adecuación do deseño das unidades didácticas a partir dos elementos do currículo.				
2	O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporalización previstas.				

3	Adecuación e coordinación na metodoloxía empregada en cada curso				
4	Asociación en cada curso dos elementos transversais a desenvolver.				
5	Adecuación dos materiais didácticos utilizados.				
6	Adecuación do plan de avaliación inicial deseñado, incluídas as consecuencias da proba.				
7	Adecuación dos criterios establecidos para a recuperación dun exame e dunha avaliación.				
8	Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación final.				
9	Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación extraordinaria.				
10	Adecuación dos criterios establecidos para o seguimento de materias pendentes e para a avaliación desas materias.				
11	Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.				
12	Adecuación do seguimento e da revisión da programación ao longo do curso				

A memoria de fin de curso de xuño será o documento no que plasmemos as directrices para as modificacións que consideremos necesarias para variar a programación cara o vindeiro curso que se redactarán de acordo cos prazos previstos e quedarán incorporadas na programación do ano próximo.

Iria Vaz Hervella

Xefa do Departamento

O Grove, 18 de setembro de 2022